

obrazložitev

Občinske skupščine s svojim odlokom predpisujejo davčne stopnje v skladu z določili ustave in zakona o davkih občanov samostojno, zasledujoč politiko, ki jo določena občina želi načrtovati, praviloma na zaključku leta za prihodnje leto. S posebnim zakonom pa se rok za oblikovanje davčnega instrumentarija za prihodnje leto lahko podaljša in v republiški skupščini je že predlagan zakon o podaljšanju rokov za predpisovanje osnov in davčnih stopenj, s katerim je določen rok 31. 3. 1979.

V predloženem osnutku odloka o spremembah odloka o davkih občanov predlagamo le nekatere spremembe davčnega instrumentarija. Spremembe so povzete zlasti iz osnutka Dogovora o usklajevanju davčne politike v SR Sloveniji za leto 1979, nadalje pa vsebuje zadevni odlok tudi tiste spremembe, ki jih predlagamo kot spremembe k osnutku prej omenjenega dogovora.

Predlagamo naslednje spremembe odloka o davkih občanov:

1. Črta se 3. člen odloka, ki govori o vodenju poslovnih knjig drugih zavezancev — pavšalistov. Takšno določilo se je v praksi pokazalo kot neučinkovito, saj zajema zelo ozek krog občanov, za katere veljajo posebne določbe in pogoji obdavčenja. Zato so ga nekatere občine že črtale iz svojih odlokov. Tudi novi sistemski zakon predvideva ukinitev takšne določbe.

2. Naša občina je občinski davek iz osebnega dohodka delavcev vpeljala po stopnji 0,5 % z veljavnostjo od 1. 3. 1978 dalje. To so storile tudi druge ljubljanske občine. Ceni se, da bo za 10 mesecev 1978 zbranega za okoli 15,4, v vseh ljubljanskih občinah pa 68,8 milijonov dinarjev davka iz osebnih dohodkov delavcev. V letu 1979 bi po oceni zbrali v naši občini okoli 20,8 v vseh ljubljanskih občinah pa okoli 92,7 milijona din tega davka ob uporabi iste davčne stopnje.

Ob dejstvu, da je splošno porabo potrebno še nadalje očiščevati vseh tistih izdatkov, ki so bili preneseni kot skupna poraba na samoupravne interesne skupnosti, to sta zlasti del komunalne dejavnosti in požarna varnost, se je treba v pogledu zbiranja proračunskih prihodkov tudi temu ustrezno ravnati — ustrezno naravnati davčni instrumentarij.

Ceni se, da bi »očiščena« splošna poraba v globalu za Ljubljano v letu 1979 smela znašati nekaj več kot 800,0 milijonov din, prihodki po sedaj veljavnem davčnem instrumentariju pa bodo nekoliko višji.

Ocena torej kaže neskladje med dovoljeno splošno porabo in prihodki po veljavnem davčnem instrumentariju. Zato je povsem mogoče sedanjo davčno stopnjo 0,5 % iz osebnega dohodka delavcev znižati na 0,12 % ali za 0,38 % oziroma za toliko bi bilo razbremeniti obveznosti organizacij združenega dela, delovnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij, nove znižane stopnje bi bilo mogoče uveljaviti s 1. 3. 1979.

3. Stopnje davkov iz obrtne dejavnosti in intelektualnih storitev po odbitku, ki se plačujejo od vsakega kosmatega dohodka ob izplačilu, naj bi se na predlog odbora udeleženk dogovora o usklajevanju davčne politike nekoliko zvišale. Predlog je bil v razpravi utemeljen z dejstvom, da gre za priložnostne dohodke, dosežane predvsem na podlagi pogodb o delu in zato ni primerno, da podlegajo nižjim dajatvam, kot so skupne obremenitve osebnega dohoda iz delovnega razmerja.

Predlagamo 10 % povečanje davčne stopnje na dohodke od dejavnosti, uvrščenih v 1. in 2. kategorijo priložnostnih del (1. in 2. točka 15. člena), s tem, da se v 1. skupino uvrsti dohodek potujočih zabavišč, doslej uvrščen v 2. točki, kar pomeni enako višino obremenitve te dejavnosti kot doslej. S tem je upoštevano dejstvo, da se stopnja uporablja na celotni doseženi dohodek, torej brez odbitka stroškov in, da se praviloma odmerja tudi še prometni davek od prodanih vstopnic.

Za stopnje davka od dohodka oseb, ki priložnostno opravljajo storitve OZD in drugim organizacijam, se predlaga povečanje od 25 % na 40 %. Večji odstotek povečanja davka je odbor udeleženk utemeljil z ugotovitvijo, da tovrstna izplačila še posebno na-

raščajo. Za letošnje leto je ocenjeno, da bodo dosegla milijardo dinarjev, kar ustreza 10.000 povprečnim osebnim dohodkom v SR Sloveniji in se predvsem na področju intelektualnih storitev v zadnjih letih povečujejo letno za 40 do 50 %, čeprav gre za dela, ki so po določbah zakona o delovnih razmerjih lahko le začasna oziroma občasna.

4. Z enako utemeljitvijo in v istem odstotku (40 %) predlagamo povečanje tudi davka po odbitku od dohodka za intelektualne storitve iz 22. člena odloka.

Povečanje zneska gornjega limita kot pogoja za pavšalno obdavčenje dohodka od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev od 25.000 din na 50.000 din predstavlja logično posledico in uskladitev z republiškim zakonom o davkih občanov (sprememba zakona o davkih občanov — Uradni list SRS št. 8-78).

5. Predlagamo tudi izenačitev stopnje davka od priložnostnih dohodkov od avtorskih pravic z drugimi priložnostnimi dohodki (40 %). Pri tem upoštevamo okolnost, da se avtorju od celotnega dohodka odštejejo normirani stroški in davčna stopnja uporabi za preostali znesek, torej takšni dohodki dejansko ne bodo izenačeni z dohodki od ostalih priložnostnih del.

Sočasno k takšni določbi pa predlagamo, da se stopnja davka od dohodka od avtorskih pravic ne poveča (ostane 20 %) za dohodke avtorjev, ki se v obliki stalnega poklica ukvarjajo z dejavnostjo, od katere pridobivajo dohodek iz avtorskih pravic.

6. Zakon o davkih občanov v 9. točki 75. člena našteva zakupnino za poslovni prostor v lastni zgradbi med stroški, ki so nujno potrebni za ustvaritev celotnega dohodka obrtnika in se od njega odštejejo. V istem zakonu pa v poglavju o obdavčenju dohodkov od premoženja in premoženjskih pravic v 114. členu kot takšen dohodek opredeljuje zakupno vrednost poslovnega prostora v lastni stavbi.

S tem so enako obravnavani občani, ki poslovne prostore dajejo v najem in občani, ki uporabljajo lastne poslovne prostore.

Davek na dohodke od premoženja po zakonu pripada občini, kar po ustavi daje občini pravico, da samostojno odloča o uvedbi in ureditvi te vrste davkov. V odloku o davkih občanov te vrste dohodek ni dovolj precizno opredeljen, zato predlagamo dopolnitev odloka v takšnem smislu.

7. V sedanji davčni ureditvi obstaja še en primer obdavčenja osnovnih sredstev samostojnih obrtnikov, to so tovorna cestna in priklopna ter kombi vozila (29., 30. člen odloka). Predlagamo ukinitev tega davka, katerega obstoj je sistemsko neprimeren in njegovo ukinitev predvideva tudi novi republiški zakon.

8. Rok za uskladitev posestnega stanja lastnikov gozdov — nekmetov je po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 23-77) potekel z avgustom letošnjega leta. Odtlej nekmet ne more posedovati gozda, ki presega obseg 0,5 ha. Torej določba o obdavčenju takšnega obsega gozda ni več primerna.

Izvršni svet daje delegatom občinske skupščine osnutek odloka o spremembi odloka o davkih občanov v obravnavo.

IZVRŠNI SVET